

NGHIÊN CỨU ĐẶC ĐIỂM PHÂN BỐ CỦA CÁC CHỦNG NẤM MỤC GÂY HẠI CÔNG TRÌNH KIẾN TRÚC Ở MỘT SỐ LĂNG TẨM VÀ ĐẠI NỘI TẠI HUẾ

A STUDY ON THE DISTRIBUTION OF HARMFUL BASIDIOMYCETES FUNGI CATEGORIES AT TOMBS AND CITADEL IN HUE

Tác giả: [Đỗ Thu Hà*](#), Lê Thị Mai, Nguyễn Thị Tuyết Nhung

Tóm tắt bằng tiếng Việt:

Kiến trúc lăng tẩm và Đại Nội là hai di tích thuộc quần thể kiến trúc nổi tiếng ở Cố đô Huế được UNESCO công nhận là di sản văn hóa thế giới. Tuy nhiên, các di tích này đều đang đứng trước nguy cơ xuống cấp nhanh chóng do điều kiện môi trường, đặc biệt là sự gây hại của nhiều loài sinh vật. Vì vậy giải pháp phòng trừ tốt, có cơ sở khoa học là dựa trên kiến thức về sinh học, sinh thái học của các loài gây hại. Từ 37 mẫu lấy trên các vật liệu gỗ ở lăng Minh Mạng, lăng Tự Đức và Điện Thái Hòa thuộc Đại Nội tại Huế, chúng tôi đã xác định được 7 loài nấm mục hoại sinh phá hủy gỗ các công trình kiến trúc thuộc 2 bộ, 2 họ, 6 chi. Nghiên cứu được những dẫn liệu ban đầu về sự phân bố của các chủng nấm mục gây hại theo vị trí cơ chất trong không gian di tích, theo các tháng trong năm tại một số lăng tẩm, Đại Nội tại Huế, để có cơ sở khoa học phòng trừ đem lại hiệu quả cao.

Từ khóa: nấm mục; công trình kiến trúc; gỗ; UNESCO; lăng tẩm

Tóm tắt bằng tiếng Anh:

Monument tombs and Citadel are the ruins of the famous architectural complex in Hue, which were recognized as the world's cultural heritages. However, these monuments are in danger of rapid deterioration due to environmental conditions. From 37 samples taken on the wooden material in Tomb of Minh Mang, Tu Duc Tomb and the Thai Hoa Palace in the Great Enclosure in Hue, we have identified 7 fungal taxa Basidiomycetes destroys the wood of the structure of 2 ordines, 2 familiae, 6 genus. In this study, we have identified the composition and distribution of the harmful strains common in the position in space of the monument, in the month of the year in a number of tombs and the Citadel of Hue so that scientific bases for prevention prove to have high efficiency.

Key words: Basidiomycetes; architecture; wood; UNESCO; tomb